

Torre Salvans

Matadepera

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Torre Salvans
Emplaçament Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
Alçada: 670

Coordenades:

Latitud: 41.63812
Longitud: 1.99156
UTM Est (X): 416011
UTM Nord (Y): 4610089

Classificació

Número de fitxa 08120 - 303
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Neoclàssic
Segle XX
Any 1925-30
Autoria de l'element: Ignasi Escuder i Marià Espinal
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Protecció Integral (Número 26 del Catàleg de Béns del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).
Data aprovació: dt., 22/09/2009 - 12:00
Número inventari Si (IPA)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 002200300DG10B0001HF

Fitxes associades:

Dipòsit de la Torre Salvans

Autoria de la fitxa

Jordi Montlló Bolart

Data de registre de la fitxa:

dt., 30/03/2021 - 08:35

Descripció

La Torre Salvans està situada al nord del nucli de Matadepera, molt a prop de la Barata i la carretera BV-1221. Es tracta d'una gran casa formada per diferents cossos. El cos principal és de planta quadrada i coberta de teula àrab piramidal a quatre aigües. En alçada consta de planta baixa, dos pisos i golfes.

Està aixecada sobre una plataforma de pedra que anivella el terreny i permet que la casa no quedi enclotada. Li proporciona una bona estructura de fonamentació, una prolongació i estabilitat i presència i visibilitat.

La façana principal s'orienta a sud-oest i s'obra davant un gran pati que connecta amb el cos annex i està delimitat per una balustrada. La composició de la façana és simètrica, a partir de tres eixos de verticalitat, amb una decoració classicista on destaquen els capitells corintis. En planta baixa, aquests eixos estan definits per la porta d'entrada al centre, i dues finestres als eixos laterals. La porta és de punt rodó motllurat i s'accedeix a través d'una escalinata per superar un petit podi que no és res més que la part superior de l'estructura sobre la que s'aixeca tota la casa. En el primer pis, els tres eixos es defineixen per tres finestres de llinda recta, igual que la resta de finestres, tant de planta baixa com de segona planta. Entre la planta pis i les golfes destaca un entaulament, amb arquitrav motllurat, un fris ample i llis amb una cornisa de coronament.

La decoració de la façana principal està formada per esgrafiats geomètrics combinats amb sis pilastres coronades per capitells corintis. Destaca un medalló amb representació figurativa damunt el portal d'accés. A les façanes de llevant i de migdia presenta dues terrasses.

En el soterrani es conserva el refugi que utilitzà Manuel Azaña, president de la República, durant la seva estada a la Torre Salvans, l'any 1938. Aquest refugi té una sortida a l'exterior. També hi trobem una cuina i un celler.

Al nord-oest de l'edifici principal hi ha un cos auxiliar de planta rectangular, que consta de planta baixa i pis, amb la coberta de quatre aiguavessos de teula àrab. Aquesta casa fou l'habitatge dels masovers. El costat oest de la propietat està enjardinada i es conserven les cotxeres.

Observacions:

Aquesta torre conserva diversos punts d'interès. El més conegut i popular és el refugi de la Guerra Civil espanyola, utilitzat per Manuel Azaña, l'any 1938. Però un dels més desconeguts i interessants és el sistema de recollida d'aigua pluvial i d'escorrentia per abastir la finca.

Història

Torre Salvans rep el nom de la família Salvans d'industrials egarencs. L'any 1919, Francesc Salvans funda l'empresa Saphil, fruit de la fusió de quatre empreses més petites. És un dels fundadors de l'Hospital de Terrassa i també fou tresorer a la caixa d'Estalvis de Terrassa. En l'àmbit polític era militant de la Unión Monárquica Nacional i, posteriorment, ingressa a la Lliga Catalana. L'any 1916 sol·licita llicència per

construir una torre prop de La Barata. La construcció es realitza entre 1925 i 1930 i l'arquitecte és Marià Espinal.

El 24 de juliol de 1936, Francesc Salvans i el seu fill, junt amb set persones més vinculades a terrassa i Matadepera, són assassinades prop de La Barata, a la carretera de Terrassa a Talamanca. Dos dies més tard, la Generalitat incauta la finca, juntament amb La Barata, per tal de protegir-la, juntament amb el patrimoni artístic que contenia.

Entre febrer de 1938 i gener de 1939 hi feu estada Manuel Azaña, President de La República “amb familiars i tot el seu equip d'auxiliars i servei [...] i a la casa pairal contigua de La Barata s'hi instal·là la Guàrdia Presidencial que l'acompanyava” (J.M. Pey, dins FONT: 2014). Fruit d'aquesta estada es conserven les restes d'estructures destinades a la vigilància, observació i control antiaeri per instal·lar niu de metralladora. La resta més ben conservada és una mena d'estructura de formigó a modus de torre amb dipòsit de municions i atalaia per la metralladora. És conegut, erròniament, en la planimetria com a búnquer d'Azaña. Fins i tot, en algun document l'han batejat com a búnquer Lasaña.

Bibliografia

AJUNTAMENT de Matadepera (2009). Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Matadepera. Tomo IV. Catàleg de Béns.

FONT SEGURA; X. i MUNUERA BERMEJO, J. (2014). *Matadepera: patrimoni cultural*. Ajuntament de Matadepera.

LACUESTA, Raquel; MOLET PETIT, Joan; RUIX DE GUINEA, Jesús Àngel (2001). Inventari del Patrimoni Arquitectònic. Parc Natural de Sant Llorenç i Serra de l'Obac. Diputació de Barcelona. Serveis del Patrimoni Arquitectònic Local i de Parcs Naturals.

